

IV. évfolyam | 05. szám | 2022. 02. 03–09.

690 Ft | Éves előfizetőknek: 438 Ft
3,77 EUR | 14,08 RON | 350 DIN

mandiner

*Gender,
lmbtq-
propaganda,
térhitek*

**TRANSZBA
ESETT
IDEOLOGIÁK**

VITA

**Kell-e több nő
a politikába?**

*Pető Andrea
kontra*

Skrabski Fruzsina

www.mandiner.hu

A korszellem ritmusa

| SZALAI ZOLTÁN |

„Németország kulturálisan visszafordíthatatlanul megváltozott, az új berlini kormány tervezett bevándorlási-állampolgársági törvénye pedig csak gyorsítani fogja ezt a folyamatot” – nyilatkozta nemrég a Mandiner.hu-nak Boris Kálnoky, az MCC Média Iskolájának vezetője. A több mint harminc évig a *Die Welt* újságírójaként dolgozó Kálnoky szavait olvasva felemás érzésem támadt: a kollégának igaza van, hiszen Németország valóban alapvetően változik meg, ha minden, a migránsválság idején beérkezett bevándorlónak automatikusan megadja az állampolgárságot, ámde a németek történelmét évszázados perspektívában szemlélve ez az újabb szélsőséges kitérő igenis logikus lépésnek tűnik. Úgy is mondhatnánk, hogy egyenesen következik a történelmükből.

Ahhoz, hogy megértsük a németeket, nem elég a felszínen játszódó változásokat értelmezni. Minden időben két dallam határozza meg a német történelmet. Az egyik egy hangos, az egyik végteléből a másikba átcsapó, rapszodikus zenebona. Ez a nép egy röpké évszázadon belül képes minden mélység bugyraiban megmártózni. Ám a mélyben sokkal egységesebb, egyszólamúbb dallam ritmusát dobolják, ami Nietzsche szavaival élve nem más, mint a *Wille zur Macht*, vagyis a hatalom akarása. A mindenki által hallható felszíni kakofóniát ez a mélyben eldobolt ritmus rendezi össze, ez ad értelmet az évtizedek, rezsimek és ideológiák hangzavarának.

Ezért lehet, hogy egyszerre igaza van és – más aspektusból – téved Kálnoky, amikor Németország kultúrájának visszafordíthatatlan megváltozásáról beszél. Ez a nép bárhonnan vissza tud fordulni, hiszen egy évszázad alatt belekóstolt a monarchisztikus autokrácia, a nemzetiszocializmus, a kommunizmus, a méreg-

„Ismét érezni a mélyből jövő dübörgést, a német hatalmi akarat dobjai ezek, és ezúttal is egy kontinensnek dobolják elő a ritmust”

zöld hatvannyolcas terrorizmus és anarchia, valamint az európai neoliberalis woke tökéletesre fejlesztett örületébe. Mindezt pedig egy okból tette: a globális szinten mért hatalom fenntartásának szolgálatába állította jelenét, német precizitással, tökéletesen adaptálva az éppen aktuális korszellem tendenciáit. Ugyanez igaz a régmúlt-ra is: a monarchiák fénykorában több száz kicsiny monarchisztikus államra oszlott a németiség, míg nem a 19. századi nemzeti eszme és nemzetállam felemelkedésével mindenkinél erősebben törekedett az egység megteremtésére, és eltanulója lett a nemzeti gondolatnak. Figyelemre méltó, hogy szimbolikusan a nagy rivális Franciaország fővárosa mellett, a versailles-i kastély tükörtermében kiáltották ki egységes nemzetállamuk létrejöttét 1871-ben.

A Willkommenskultur 2015-ös meghirdetése is az új idők új dalainak adott formát. A bevándorlás ideológiáját teremtették meg ezzel az egyszerű szóval, amely még a

sokszínűség fogalmán is túlmutat. A *Gutmensch*, vagyis a jóember immáron mindenféle ironikus mellékszöveg nélkül központi politikává vált a németek számára. Ismét érezni a mélyből jövő dübörgést, a német hatalmi akarat dobjai ezek, és ezúttal is egy kontinensnek dobolják elő a ritmust. Óriási változáson megy át Németország, de abban nincs lényegi eltérés, hogy ezúttal is éllovasként idomul a korszellemhez, sőt nemcsak idomul, hanem hozzáteszi a maga innovációit is, hogy a lehető legjobban megerősítse meglévő hatalmi pozícióit. A német történelmet szemlélve ez inkább szabály, mint kivétel, Németország sikerének épp ez az eminens túlteljesítési és megfelelési kényszer a legfőbb záloga – és túlzott igyekezete miatt olykor az ordító sikertelenségének is az oka.

■